

1.0 Uvod

Posmatran sa jedne, relativno male vremenske distance, XX vijek će sigurno izgledati kao vrijeme velikih događaja i velikih ličnosti, vrijeme krupnih promjena i opšteg ljudskog prosperiteta. Ali, u ovom vijeku odnjegovana su dva snažna ideološka pokreta čija je ideološka moć počivala na potčinjavanju onih kojim vladaju. To su fašizam i komunizam. Otuda se samo po sebi nameće pitanje, koje je okupiralo pažnju savremenog posmatrača istorijskih zbivanja – kako je jedno patološko stanje ljudske podsvijesti uspjelo tako snažno da djeluje na svijest širokih narodnih masa.

1.1 Pojam fašizma

Riječ fašizam prvi je upotrebio italijanski duče Benito Musolini. Naziv ovog pokreta potiče od latinske riječi fasces koja je označavala „svežanj štapova sa sjekirom unutra“ što je bio simbol moći u Rimu. U Evropi se javio posle Prvog svjetskog rata. Iako je Italija kolijevka fašizma, svoj puni zamah fašizam je dostigao u Njemačkoj gdje je postao vodeća ideologija, ali u drugoj formi, prije svega nacionalističkoj, odnosno nacističkoj. Kasnije se proširio i u Hrvatsku, Mađarsku, Rumuniju, Španiju, Norvešku i Japan. Od svih fašističkih pokreta i tendencija, samo su italijanski fašizam i njemački nacionalizam bili ti kojima je autentični narodni pokret relativno samostalno došao do pobjede i doveo svoje vođe na čelo države. Zašto su Hitler i Musolini došli na vlast vrlo je diskutabilno pitanje koje nudi više odgovora. Jedno je sigurno Musolini je bio čovjek izuzetne inteligencije, ali je ličnost čijim je postupcima upravljao njegov superego. Shvatao je da može doći na vlast jedino ako se bude zalagao za potlačenu klasu ali je shvatio značaj propagande među seljacima. Musolini je znao način na koji će podstaći narod da izvrši udar i njega dovede na vlast. Njegove retoričke sposobnosti bile su izuzetne (iako ne kao kod Hitlera), ali je znao da vješto manipuliše narodom. Način na koji je narod prihvatio Musolinija odlično pokazuje put kojim se jedna ideja izobličene ljudske svijesti može pretvoriti u ideju moći koja upravlja svjesnim i nesvjesnim reakcijama ljudi. On je iskoristio svoju sposobnost djelovanjem na ljudsku psihu i pretvorio Italiju u militarizovanu zemlju koja je jedan od glavnih krivaca za početak Drugog svjetskog rata.

1.2 Nacizam i Adolf Hitler

Sličnim putem sticao je slavu fašizam i u Njemačkoj. Hitler je iskoristio veliku ekonomsku krizu, ne samo u Njemačkoj, već u čitavom svijetu. Na svojim tribinama obećavao je zaposlenje radnicima koji su vjerovali primamljivim riječima vještog govornika, odnosno vjerovali u ono u šta je njihov um želio da vjeruje. Treba obratiti pažnju i na Hitlerove preokupacije prije dolaska na vlast.

Hitler je bio jako dobar manipulator, a prije svega retoričar . Znao je mentalitet njemačkog naroda i manipulirao njegovim slabostima. Ni njemu se, kao ni Musoliniju, ne može osporiti izuzetna inteligencija, ali inteligencija koja je robovala njegovom superiority – kompleksu. Hitler je iskoristio svoje mentalne i retoričke sposobnosti da u svijest čitavog njemačkog naroda usadi jednu, ne samo nacističku, već i psihopatsku ideju, ideju o njemačkoj rasi kao nadrasi. Interesantno je kako se ta teorija snažno unijela u kolektivnu svijest i datom istoriskom trenutku djelovala kao lijek na oslabljen ego njemačkog naroda. Taj ego je oslabljen porazima u Prvom svjetskom ratu nakon čega je njemačka bila u najvećoj ekonomskoj krizi do tada. Hitler je u svom govoru u Minhenu održanom 29. januara 1923 rekao: „ Postoje tri stvari koje su bitne sa budućnost Njemačke (od kojih je treća) ... antisemitski koncept: on potvrđuje ratno odbacivanje onoga što je suštinski neprijateljsko svemu što je njemačko. Nacionalizam je prije svega cepivo protiv bacila, a antisemitski koncept je nužna odbrana, ako hoćete antitelo protiv pošasti koja je zahvatila svijet“.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com